

गोमत् (denom. von 1. गोमत्), गोमत्यति, = गोमत्तमिच्छति P. 7, 1, 70, Sch. Siddh. K. zu 6, 4, 14.

गोमत्स्य (गो + मत्) m. ein best. Flussfisch Suçr. 1, 206, 6. — Vgl. गोमीन.

गोमय (गो + मय) gaṇa कुमुदादि 2. zu P. 4, 2, 80. Ist vielleicht गोमय zu lesen?

1. गोमत् (von गो) 1) adj. a) Rinder —, Kühe besitzend, reich an Kühen u. s. w.; Rinder u. s. w. enthaltend, daraus bestehend u. s. w. Vop. 7, 33. AK. 2, 9, 58. H. 888. गोमानश्चवान्यमस्तु प्रजावान् AV. 6, 68, 3. 4, 36, 3. MBu. 2, 1749. Ushas RV. 1, 92, 14. 123, 12. Indra VS. 26, 4. Bein. Çiva's Çiv. पशु RV. 1, 83, 4. ब्रज 4, 16, 6. 31, 13. वाज 32, 7. 5, 23, 2. रयि 4, 34, 10. 5, 4, 11. राधस् 37, 7. इषः 79, 8. सुप्त VĀLAKH. 1, 9. वल RV. 1, 11, 5. गृह AV. 3, 10, 11. शाला 12, 2. — b) mit Milch verbunden u. s. w.: मत्स्त्रा सूतस्य गोमत्तः RV. 8, 81, 30. 74, 6. 9, 107, 9. — 2) f. गोमती a) proparox. ein heerdenreicher Ort: यो वायुना जयति गोमतीयु RV. 4, 21, 4. एष तैत्ति रथ्वीतिर्मधवा गोमतोरनु 5, 61, 19. — b) oxyt. N. pr. eines in den Indus strömenden Flusses RV. 10, 75, 6. Der Betonung nach würde ebenfalls hierher gehören die Stelle: एषो अयश्चितो वला गोमतीमव तिष्ठति 8, 24, 30. N. pr. eines in die Gaṅgā fallenden Flusses LIA. I. 128. TRIK. 4, 2, 32. H. 1085. MBu. 3, 8051. 8059. 8303. 14148. 16600. 6, 325. 12, 13801. 13, 1957. 4889. HARIV. 1544. 1739. 12828. R. 2, 49, 10. 11. 71, 16. 4, 40, 24. 6, 109, 50. 111, 23. VARĀH. BRU. S. 16, 12. VP. 182. BUĞ. P. 5, 19, 18. MĀRK. P. 23, 91. P. 1, 1, 75. Sch. गोमति des Versmaasses wegen MBu. 4, 513. — c) N. pr. eines उदीच्यग्राम gaṇa पन्थादि zu P. 4, 2, 110; vgl. gaṇa वरपादि zu 2, 82. — d) Bez. einer ved. Hymne: गवो मये प्रुचिर्भूवा गोमती मनसा जपेत् MBu. 13, 3844. अद्याप्येहन् शिव्यान्वै गोमती यज्ञसंमिताम् 3846. Auch गोमती विद्या genannt: गोमत्या विद्याया धेनुं तिनानामभिमत्य यः । सर्वत्रमयो दद्यान्न स शोचेत्कृताकृते ॥ 3753. पञ्च गव्येन गोघातो मसिकेन विप्रुध्यति । गोमतो च जपेद्व्या गवो गोष्ठे च संवसेत् ॥ ÇĪTĀTAPA im PRĀJACĪTITAT. ÇKDr. — 3) n. Heerdenbesitz: स न स्तुतो वीरवद्वातु गोमत् RV. 1, 190, 8. 9, 7. 48, 12. 7, 27, 5. VĀLAKH. 1, 10. PĀR. GRUJ. 3, 4.

2. गोमत् künstliches adj. von गोमत्, गोमतति und von गोमत्स्य. गोमत्यति P. 7, 1, 70. Sch. Siddh. K. zu 6, 4, 14.

गोमत्त (von गोमत्) m. N. pr. eines Berges ĠAṬIDU. im ÇKDr. MBu. 2, 618. HARIV. 5333. 5353. fgg. 5508. fgg. 5649. 5750. VARĀH. BRU. S. 5. 68. 16, 17. VP. 180. N. 3. pl. N. pr. eines Volkes (v. l. für गोव्रत) 187. N. 29. LIA. I. 626, N. — Nach ÇKDr. auch: eine Menge von Rinderbesitzern, nach WILS.: Rinderbesitzer; Rinderheerde.

गोमन्द m. N. pr. eines Berges, wohl = गोमत् und viell. nur fehlerhaft MBu. 6, 449.

गोमय (dem Wohl laut zu Liebe verkürzt aus गोमयस्य, denom. von गोमय), गोमयति bestreichen, beschmieren (mit Kuhmist) DUĪTUP. 35, 24.

गोमय (von गो) 1) adj. a) bovinus: वसु RV. 10, 62, 2. — b) (vom Folgenden) durch Kuhmist verunreinigt: क्रुद् R. 2, 69, 8. 9. 5, 27, 22; vgl. 16. — 2) m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. Siddh. K. 249, a, 1 v. u. TRIK. 3, 5, 10. Kuhmist P. 4, 3, 145. AK. 2, 9, 50. H. 1272. तासु गोमयानि च पुम्बलानि वावधाय Çat. Bu. 12, 5, 3. 4, 4, 1. ĀÇV. GRUJ. 1, 17. KAUC. 19.

II. Theil.

27. Gobh. 2, 9, 3. 4, 8, 12. M. 3, 206. 8, 326. 11, 212. MBu. 13, 3604. Suçr. 1, 6, 15. 97, 16. P. 4, 2, 129. VĀRTI. 2. VARĀH. BRU. S. 44 (43), 7. 54. 5. fgg. 72, 2. इन्द्रीवरं गोमयात् PĀNĪKAT. I. 107. गोमयादृष्टिको ज्ञायते P. 1, 4, 30. Sch. गोमयाभस्तु PRAB. 24, 3.

गोमयच्छत्र (गोमय + छत्र) n. Pilz TRIK. 2, 9, 21. Auch गोमयच्छत्रिका f. HIA. 25.

गोमयप्रिय (गो + प्रिय) n. Andropogon schoenanthus RATNAM. 111.

गोमयाय (von गोमय), गोमयायते Kuhmist gleichen, wie Kuhmist schmecken: विना तेन (सवणो रसेन) व्यञ्जनं गोमयायते HIT. III, 56.

गोमयोत्था (गोमय + उत्था) f. eine Art Mistkäfer H. 1208.

गोमयोदव (गोमय + उदव) m. Cathartocarpus fistula (आर्गवय) ÇADDAK. im ÇKDr.

गोमद्विषदा (गो + म + दा) f. N. pr. einer der Mütter (Rinder und Büffel verleihend) im Gefolge von Skanda MBu. 9, 2646.

गोमातर (गो + मातर) adj. die Kuh zur Mutter habend. von ihr stammend. die Marut RV. 1, 85, 3. — Vgl. पृश्निमातर.

गोमायु (गो + मायु) 1) adj. wie ein Rind brüllend, von Fröschen RV. 7, 103, 6. 10. — 2) m. a) eine Art Frosch KAUC. 93. 96. — b) Schakal AK. 2, 5, 5. H. 1290. ADBH. BR. in Ind. St. 1, 40. M. 4, 115. 11, 154. MBu. 3, 1267. 4, 1463. 7, 1342. 12, 1084. fgg. HIP. 4, 9. DRAUP. 6, 7. R. 3, 45, 15. 64, 2. 6, 75, 20. Suçr. 1, 333. 7. VARĀH. BRU. S. 72, 4. 96, 9. BUĞ. P. 5, 13. 2. N. pr. eines Schakals PĀNĪKAT. 20, 25. — c) N. pr. eines Gaudharva ĠAṬIDU. im ÇKDr. HARIV. 14157. — d) Kuhgalle ÇKDr. (angeblich गोमायुसु n.) und WILS.

गोमायुभक्त (गो + भक्त) m. pl. N. pr. eines Volkes (Schakale essend) VARĀH. BRU. S. 16, 35.

गोमिश्रुन (गो + मि) n. sg. ein Stier und eine Kuh ĀÇV. GRUJ. 1, 6. 18. Gobh. 3, 1, 4. M. 3, 29, 53. m. du. ÇĀKKU. ÇR. 3, 14, 17.

गोमिन् (von गो) m. 1) Besitzer von Rindern oder Kühen P. 5, 2, 114. Vop. 7, 32. AK. 2, 9, 58. H. 888. an. 2, 264. MED. n. 60 (adj.). M. 9, 50. JĀG. 2, 161. MBu. 12, 714. 3296. VARĀH. BRU. S. 5, 36. 32, 22. — 2) Schakal (vgl. गोमायु) H. an. MED. — 3) ein buddhistischer Laienbruder TRIK. 1, 1, 25. H. an. MED. WASSILJEW 208. — Vgl. चन्द्रगोमिन्. गोमायन.

गोमिशाला (गोमि[?] + शाला) f. gaṇa कृत्वादि zu P. 6, 2, 86.

गोमीन (गो + मीन) m. eine Art Fisch MATSJAŚĪKTA im ÇKDr. — Vgl. गोमत्स्य.

गोमूख (गो + मुख Maul) P. 6, 2, 168. 1) m. Krokodil H. 1349. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Mātali MED. kh. 9. MBu. 5, 3574. eines Sohnes des Oberkammerers des Königs von Vatsa KATUĀS. 23, 57. eines Wesens im Gefolge von Çiva MED. des Dieners des 1sten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpiṇī H. 41. — 3) ein best. musikalisches Instrument, viell. eine Art Trompete, n. TRIK. 3, 3, 49. H. an. 3, 112. MED. m. MBu. 7, 2914. 9, 2676. BUĞ. 1, 13. BUĞ. P. 1, 10, 15. 8, 8, 13. गोमुखाटम्बरा: MBu. 4, 2362. Am Ende eines adj. comp. f. आ R. 5, 13, 49. — 4) m. ein von Dieben in die Mauer eingeschlagenes Loch von eigentümlicher Gestalt TRIK. 2, 10, 9. — 5) n. ein durch unregelmässige Bauart verunstaltetes Haus H. an. MED. — 6) n. eine Art Sack. in dem der Rosenkranz getragen wird, MĀRK. und MUṢṢAṆĀRK. im ÇKDr. Nach